

Verlag van de werkzaamheden 2013

Raad voor Toezicht NBA

Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Het regelgevend kader voor de werkzaamheden	5
3. Doelstellingen, toetsingskader, werkwijze en evaluatie toetsersbestand	6
4. Samenstelling Raad voor Toezicht	8
5. Ondersteuning werkzaamheden Raad voor Toezicht	9
6. Samenwerking met de Autoriteit Financiële Markten	10
7. Toetsingsresultaten	12
7.1 Vrijstellingenbeleid en verleende tijdelijke vrijstellingen	12
7.2 Toetsingsaantallen en resultaten	12
7.2.1 Toetsingsaantallen reguliere toetsingen openbaar accountants	13
7.2.2 Toetsingsaantallen vervolgonderzoeken/hertoetsingen openbaar accountants	13
7.2.3 Eindoordelen reguliere toetsingen, hertoetsingen en vervolgonderzoeken openbaar accountants	14
7.2.4 Behandelde verbeterplannen openbaar accountants	15
7.2.5 Bezwaarprocedures openbaar accountants	15
7.2.6 Tuchtrechtprocedures en beroepsprocedures openbaar accountants	15
7.2.7 Resultaten toetsingen geaccrediteerde organisaties	17
7.2.8 Conclusies	17
7.3 Kwalitatieve bevindingen/belangrijkste tekortkomingen	17
8. Overige activiteiten	19
8.1 Monitoring 2014	19
8.2 Toetsers	19
8.3 Accreditaties en samenwerking	20
8.4 Werkgroep Instrumentarium	20
8.5 Overleg met bestuur NBA	20
8.6 Evaluatie toetsingen 2013	21
8.7 Tarieven	21
8.8 Bijdrage aan kernproject “Lerend vermogen”	21
8.9 Incidentenonderzoeken	21
9. Samenvatting en conclusies	22

1 | Inleiding

Op 1 januari 2013 is de Wet op het accountantsberoep in werking getreden en zijn NIVRA en NOvAA formeel opgegaan in de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA). Per die datum wordt binnen de NBA het toezicht op de kwaliteit van de beroepsuitoefening uitgeoefend door de Raad voor Toezicht.

Dit is het tweede jaarverslag dat de Raad voor Toezicht uitbrengt. In het eerste jaarverslag heeft de Raad op grond van de van toepassing zijnde overgangsbepalingen een gecombineerd verslag van de werkzaamheden over 2012 van de voormalige Raad van Toezicht Beroepsuitoefening AA's (RvTBAA) van de NOvAA en het voormalige College Kwaliteitsonderzoek (CKO) van het NIVRA uitgebracht.

De Raad voor Toezicht stelt zich ten doel het bewaken en bevorderen van de kwaliteit van de beroepsuitoefening van accountants. Daarbij wordt zoveel mogelijk samenwerking nagestreefd met andere partijen mede om dubbele toetsingen waar mogelijk te voorkomen. Een belangrijke doelstelling daarbij is met de resultaten en bevindingen die voortkomen uit de toetsingen ook bij te dragen aan het lerend vermogen van het beroep.

2 | Het regelgevend kader voor de werkzaamheden

Het regelgevend kader voor de werkzaamheden van de Raad voor Toezicht vloeit rechtstreeks voort uit wettelijke bepalingen (artikel 3 lid a van de Wet op het accountantsberoep) en is vastgelegd in verordeningen.

De Raad voor Toezicht heeft zijn werkzaamheden verricht namens het bestuur van de NBA op basis van mandaat, volmacht en machtiging. Op grond daarvan heeft de Raad zijn bevoegdheden uitgeoefend op de voet van de Verordening op de Raad voor Toezicht alsmede de identieke Verordeningen op de kwaliteitstoetsing NIVRA respectievelijk NOvAA. In geval het een toetsing dan wel een kwaliteitsonderzoek betrof waarvan het toetsingstraject in een eerder jaar was aangevangen onder de oude Verordening op de preventieve toetsing NOvAA en de Verordening Kwaliteitsonderzoek NIVRA, waren deze verordeningen nog van toepassing. De desbetreffende toetsingen c.q. kwaliteitsonderzoeken zijn op basis van de “oude” toetsingssystematiek van NOvAA respectievelijk NIVRA afgerond.

De ledenvergadering van de NBA heeft op 24 juni 2013 een nieuwe Verordening op de Raad voor Toezicht en een Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen vastgesteld die op 1 januari 2014 in werking zijn getreden. Zij vervangen per die datum de Verordeningen op de kwaliteitstoetsing NIVRA respectievelijk NOvAA. Met de vaststelling van deze verordeningen is het fusietraject met betrekking tot het toezicht geformaliseerd.

3 | Doelstellingen, toetsingskader, werkwijze en evaluatie toetsersbestand

De taken van de Raad voor Toezicht bestaan uit het - op basis van een mandaat, volmacht en machtiging - zelfstandig en onafhankelijk uitvoeren van kwaliteitstoetsingen en hertoetsingen. Daarnaast kan de Raad op verzoek van het NBA-bestuur een incidentenonderzoek instellen indien sprake is van een redelijk vermoeden van niet-naleving van de voor accountants geldende beroepsnormen. Voorts kan de Raad besluiten tot een themaonderzoek. De Raad heeft in 2013 geen aanleiding gezien een themaonderzoek uit te voeren.

Door het beoordelen van opzet, bestaan en werking van de interne stelsels van kwaliteitsbeheersing oefent de Raad toezicht uit op de accountantspraktijken en accountantsafdelingen ter bevordering van de kwaliteit van de dienstverlening door AA's en RA's. De Raad draagt hiermee tevens bij aan het vertrouwen van het maatschappelijk verkeer in de werkzaamheden van accountants.

De kwaliteitstoetsingen van de Raad zijn erop gericht om vast te stellen of het stelsel van kwaliteitsbeheersing van een accountantspraktijk dan wel accountantsafdeling voldoet aan de normen die voor de beroepsuitoefening worden gesteld. Tot deze normen voor de beroepsuitoefening worden gerekend wet- en regelgeving, jurisprudentie, de van toepassing zijnde verordeningen en daarop gebaseerde nadere voorschriften en overige regelgeving.

Een toetsing behelst het vergelijken van de overgelegde documentatie en de voor toetsing geselecteerde dossiers met de door de beroepsorganisatie gestelde normen en overige wet- en regelgeving. De bevindingen van de toetsers dienen gebaseerd te zijn op de tijdens de toetsing aangetroffen feiten en niet op goede voornemens voor de (nabije) toekomst. Deze bevindingen worden vastgelegd in het toetsingsverslag en ingevulde vragenlijsten en vormen de basis voor het advies van de toetsers voor het door de Raad vast te stellen eindoordeel. De Raad staat bij de beraadslaging over de vaststelling van het eindoordeel met name stil bij de overwegingen die de toetsers bij hun advies voor een eindoordeel hebben laten meewegen. Daarbij is het de Raad dit verslagjaar opgevallen dat de toetsers niet altijd voldoende zichtbaar maken op welke wijze zij tot het advies voor het oordeel zijn gekomen. Daardoor heeft de Raad, na een terugkoppeling met de toetsers en het getoetste kantoor, nog al eens moeten afwijken van het door de toetsers geadviseerde positieve, maar soms ook negatieve oordeel. Ook het begrip aanbeveling of aanwijzing is door de toetsers nog al eens onjuist gehanteerd. Voorts zijn er niet altijd voldoende dossiers getoetst of, in afwijking van de geldende afspraken en zonder toelichting, van een bepaalde categorie opdrachten helemaal geen dossiers getoetst.

Een en ander heeft geleid tot terugkoppeling, verbetering dan wel aanvulling hetgeen de doorlooptijden van deze dossiers nodeloos deed oplopen en het secretariaat alsmede de Raad extra heeft belast. Uiteraard zijn deze bevindingen ook in het algemeen teruggekoppeld aan alle dit jaar werkzame toetsers. Uit deze terugkoppeling en de respons is naar voren gekomen dat de toetsers meer toetsingen per jaar dienen uit te voeren om zo hun ervaring te behouden en te verdiepen, te leren en hun kwaliteit te kunnen verhogen.

Daarbij is de toetsers voorgehouden, dat om dit te kunnen bewerkstelligen, het toetsersbestand zal moeten inkrimpen. De Raad heeft, ook gelet op de geuite wens vanuit de toetsers zelf, vervolgens het toetsersbestand geëvalueerd en voor 2014 een beperkter aantal toetsers geselecteerd.

4 | Samenstelling Raad voor Toezicht

De samenstelling van de Raad voor Toezicht was in de periode 1 januari tot en met 31 december 2013 als volgt:

- mr. N. Schaar (voorzitter), senior raadsheer bij het Gerechtshof te Den Haag;
- mr. M.J.C. Koens (plaatsvervangend voorzitter), senior raadsheer bij het Gerechtshof te Den Bosch;
- mevr. drs. T.L. Enting-Beijering RA (lid), overheidsaccountant;
- L.A.E.M. van Dun AA (lid), openbaar accountant;
- O. Opzitter RA (lid), openbaar accountant;
- R.A.H. Smittenberg RA (lid), openbaar accountant
- vacature (lid), openbaar accountant.

Per 31 december 2013 heeft op eigen verzoek de heer R.A.H. Smittenberg RA de Raad verlaten wegens zijn vertrek uit het openbare beroep. Inmiddels is in deze vacature en de bestaande vacature voorzien, zodat de Raad voor Toezicht per heden als volgt is samengesteld :

- mr. N. Schaar (voorzitter), senior raadsheer bij het Gerechtshof te Den Haag;
- mr. M.J.C. Koens (plaatsvervangend voorzitter), senior raadsheer bij het Gerechtshof te Den Bosch;
- mevr. drs. T.L. Enting-Beijering RA (lid), overheidsaccountant;
- L.A.E.M. van Dun AA (lid), openbaar accountant;
- A. van der Meer AA (lid), openbaar accountant;
- O. Opzitter RA (lid), openbaar accountant;
- J.A.M. Stael RA (lid), tot 1 juli 2013 openbaar accountant.

De Raad werd tot 1 juni 2013 bijgestaan door de heer H. Geerlofs AA, openbaar accountant en oud voorzitter van de NOvAA als vaktechnisch adviseur. Hij is per die datum opgevolgd door de heer G.J.A.H. van der Wielen AA, openbaar accountant en oud voorzitter van de NOvAA.

5 | Ondersteuning werkzaamheden Raad voor Toezicht

De afdeling Toezicht en Kwaliteit van de NBA ondersteunt de Raad bij de uitvoering van zijn taken. De ondersteuning van de taken en werkzaamheden van de Raad vond binnen deze afdeling plaats onder verantwoordelijkheid van mr. H.C. Evertse - van der Meer, secretaris van de Raad, en A.J.M. Werring, hoofd Toezicht en Kwaliteit van de NBA. Zij ondersteunden de Raad bij zijn beleidsvoorbereiding en -uitvoering alsmede de uitvoering van de (her)toetsingen. Zij werden daarbij geassisteerd door mevr. F. Aliahmad, mevr. R. Kartutu en de heren R. van der Heide, F. de Jager en E. Paats .

De organisatie, het inplannen, het doen uitvoeren en afwickelen van de (her)toetsingen is de hoofdactiviteit van de medewerkers van de afdeling Toezicht en Kwaliteit. De overige werkzaamheden van de afdeling bestaan uit de dossiervorming, de begeleiding en de afwikkeling van verbetertrajecten, het informeren en beantwoorden van vragen van toetsers en getoetsten, het 'up to date' houden van de toetsingsdocumenten en -documentatie, ondersteuning bij het werven en opleiden van toetsers, het organiseren van toetsersbijeenkomsten en cursussen, alsmede het geven van voorlichting.

De Raad wil op deze plaats alle medewerkers van de Afdeling Toezicht en Kwaliteit van de NBA graag complimenteren met het vele werk dat het afgelopen jaar is verzet, de betrokkenheid, stressbestendigheid en veerkracht die zij daarbij in het nog lopende fusietraject hebben getoond. Daarvoor is de Raad hen wederom veel dank verschuldigd.

6 | Samenwerking met de Autoriteit Financiële Markten

Per 1 januari 2013 is op basis van het tussen de NBA en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) afgesloten convenant formeel de samenwerking op het gebied van het toezicht op de accountantspraktijken met een 'niet OOB-vergunning' van de AFM gestart. Tot 2013 werd dit toezicht uitsluitend door de AFM uitgeoefend en toetste de beroepsorganisatie geen dossiers van wettelijke controleopdrachten.

Na een voorbereiding door de zogenoemde Expertgroep Toezicht is in de eerste maanden van 2013 overleg gevoerd met de AFM over een nadere invulling van de samenwerking m.b.t. het toezicht op de wettelijke controles bij de niet OOB-kantoren. Dit overleg betrof in het bijzonder de selectie van de te toetsen accountantspraktijken met een niet OOB-vergunning, de wijze van toetsen van de wettelijke controledossiers, de normering en de toetsers die zouden worden belast met deze toetsingen.

De Raad heeft voor de in 2013 uitgevoerde toetsingen bij accountantspraktijken met een niet OOB-vergunning van de AFM uitsluitend toetsers ingezet die daartoe een speciale training hebben gekregen. Om te bereiken dat zoveel mogelijk op eenzelfde wijze zou worden omgegaan met de toetsing van wettelijke controledossiers in het niet OOB-domein hebben de toetsers, die voor deze toetsingen door de Raad zijn geselecteerd en opgeleid, meegelopen met een aantal themaonderzoeken die de AFM in de eerste helft van 2013 bij dergelijke kantoren heeft uitgevoerd. Deze themaonderzoeken dienden vooral om steekproefsgewijs de AFM een actueel beeld te geven van de kwaliteit van de wettelijke controles bij de niet OOB-kantoren.

De door deze toetsers opgedane ervaringen hebben geleid tot een wijze van aanpak van de toetsing van wettelijke controledossiers die vergelijkbaar is met die van de AFM. Wel is geconcludeerd dat de door de Raad gehanteerde vragenlijst voor de toekomst nog verder op deze aanpak zal moeten worden aangepast.

De Raad hecht er aan in dit verslag nog eens uitdrukkelijk te wijzen op de omstandigheid dat het toetsen van dit wettelijke controle domein tot voor kort uitsluitend door de AFM en bij convenant door de SRA werd uitgevoerd.

De uitkomsten van genoemd themaonderzoek door de AFM zijn voor de tot NBA gefuseerde NIVRA en NOvAA dan ook een 'nulmeting' van waaruit door de Raad pas met ingang van 2013 krachtens een met de AFM gesloten convenant voor het eerst mocht worden gestart met het toetsen van dit wettelijk controle domein.

De Raad heeft naast kwartaalrapportages, met de AFM periodiek overleg gevoerd over de planning, de uitvoering en het resultaat van de in 2013 uitgevoerde toetsingen.

Op verzoek van de AFM zal in 2014 door middel van een reguliere toetsing door de Raad opvolging worden geven aan het verbetertraject dat de AFM is overeengekomen met een groot deel van de kantoren die voor het themaonderzoek van de AFM een onvoldoende hebben gekregen.

Aan het einde van het jaar zijn de tot dan toe opgedane ervaringen met het uitvoeren van toetsingen van wettelijke controleopdrachten door de Raad geëvalueerd en in een gezamenlijke bijeenkomst van Raad, toetsers en AFM gedeeld. Een belangrijke uitkomst was dat een meer op de afgesproken aanpak toegesneden werkprogramma moet worden ontwikkeld. Op basis van de bevindingen zal de aanpak nader worden uitgewerkt en zal een daarop aansluitende nieuwe vragenlijst voor de toetsingen van wettelijke controles worden ontwikkeld.

De bevindingen van de toetsingen van de wettelijke controles in het niet OOB-domein hebben er toe geleid dat vanaf 2014 het beleid van de Raad zal zijn dat voor de toetsingen van wettelijke controles wordt aangesloten bij de door de NBA ingezette verplichte activiteiten ter verbetering van die controlekwaliteit te weten een verplichte kennistoets, verplichte dossiermonitoring en een verplichte training "Zeg wat je ziet".

Daarbij heeft de Raad voorts als doel voor ogen dat in 2015 het totale bestand van door de NBA te toetsen kantoren met een niet OOB-vergunning aan een toetsing door de Raad zal zijn onderworpen.

Met het hiervoor gememoreerde meent de Raad bij te dragen aan het verbeteren alsmede het handhaven van de controlekwaliteit.

De Raad onderstreept ten slotte dat het overleg met de AFM steeds op een plezierige, open en constructieve wijze is en wordt gevoerd. Mede daardoor was een goede start van de samenwerking ten behoeve van het toezicht op de wettelijke controles in het niet OOB-segment mogelijk en kon een begin van uitvoering daarvan door de Raad worden gerealiseerd.

De resultaten van de in 2013 door de Raad uitgevoerde toetsingen bij kantoren met een niet OOB-vergunning worden in het volgende hoofdstuk vermeld.

7 | Toetsingsresultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten over 2013 van de (her)toetsingen die zijn uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de Raad voor Toezicht weergegeven, gesplitst naar kwantitatieve en kwalitatieve resultaten. Allereerst worden het vrijstellingenbeleid en de op grond daarvan verleende vrijstellingen gepresenteerd voor (her)toetsingen. Daarna worden de kwantitatieve toetsingsuitkomsten gepresenteerd, gevolgd door de kwalitatieve bevindingen.

De Raad hecht er ter voorkoming van misverstanden aan hier nog eens uitdrukkelijk onder de aandacht te brengen dat de selectie vanaf 2013, anders dan in voorgaande jaren, vooral is gebaseerd op een risicoanalyse. De komende jaren is het streven er met name op gericht om uit het totale bestand accountantspraktijken ook die praktijken te selecteren waar een risico met betrekking tot de kwaliteit van de beroepsuitoefening wordt vermoed. De gepresenteerde resultaten geven dan ook niet meer dan een beeld van de in 2013 geselecteerde en getoetste populatie.

De uitkomst van de in 2013 geselecteerde en getoetste praktijken kan dan ook niet één op één als maatstaf gelden voor de kwaliteit van het totale bestand aan accountantspraktijken en is niet zonder meer vergelijkbaar met de uitkomsten van voorafgaande jaren.

7.1 Vrijstellingenbeleid en verleende tijdelijke vrijstellingen

Er kunnen zich omstandigheden voordoen waarin het niet wenselijk wordt geacht dat een accountantspraktijk aan een toetsing wordt onderworpen. De praktijk is bijvoorbeeld recent gestart en heeft nog geen of onvoldoende gereede dossiers, bevindt zich in een afbouwfase, is minder dan een jaar geleden geconfronteerd geweest met een fusie- dan wel splitsingsproces. In deze situaties beoordeelt de Raad of, gelet op de specifieke situatie bij de desbetreffende praktijk en de noodzakelijke inspanning die een toetsing voor de onderhavige accountantspraktijk met zich brengt, het gerechtvaardigd is de accountantspraktijk tijdelijk van toetsing vrij te stellen. De accountantspraktijk dient hiertoe een schriftelijk gemotiveerd verzoek in te dienen, voorzien van deugdelijke bewijsstukken. Deze tijdelijke vrijstelling op grond van bijzondere omstandigheden wordt verleend voor een beperkte termijn van ten hoogste een kalenderjaar. Indien de specifieke omstandigheden dit rechtvaardigen, kan de Raad die termijn eenmalig met een kalenderjaar verlengen. Aan de behandeling van een vrijstellingsverzoek (toekenning of afwijzing) zijn kosten verbonden.

7.2 Toetsingsaantallen en resultaten

In deze paragraaf worden achtereenvolgens de toetsingsaantallen en resultaten van de onder verantwoordelijkheid van de Raad uitgevoerde toetsingen gepresenteerd, uitgesplitst naar toetsingen uitgevoerd door de Raad en toetsingen uitgevoerd door geaccrediteerde organisaties.

De resultaten in de volgende paragrafen zijn gebaseerd op de toetsingen die de Raad, gelet op de geldende termijnen, tot en met 19 maart 2014 heeft kunnen beoordelen.

7.2.1 Toetsingsaantallen reguliere toetsingen openbaar accountants

	Aantal accountantspraktijken
Voorselectie op basis van monitoringgegevens 2013	389
Niet toetsbaar gebleken i.v.m. beëindiging accountantspraktijk en/of niet verricht hebben van assurance of aan assurance verwante opdrachten	-144
Toetsbaar selectie 2013	245
Uit te voeren toetsingen uit eerdere selecties	9
Totaal selectie 2013	254
Verleende tijdelijke vrijstellingen	- 38
Totaal aantal uit te voeren toetsingen selectie 2013	216
Onderhanden	- 17
Uitgevoerde toetsingen Raad voor Toezicht	199

7.2.2 Toetsingsaantallen vervolgonderzoeken/hertoetsingen openbaar accountants

In 2013 zijn er nog hertoetsingen en vervolgonderzoeken uitgevoerd die nog zijn aangekondigd onder de Verordening op de periodieke preventieve toetsing van de NOvAA respectievelijk de Verordening kwaliteitsonderzoek van het NIVRA. In onderstaande tabel zijn de toetsingsaantallen van de uitgevoerde hertoetsingen en vervolgonderzoeken opgenomen.

	Hertoetsingen/Vervolgonderzoeken
Totaal geselecteerd	61
Niet toetsbaar wegens beëindiging accountantspraktijk	- 12
	49
Verleende tijdelijke vrijstellingen	- 9
	40
Onderhanden	- 8
Uitgevoerde hertoetsingen Raad voor Toezicht	32

7.2.3 Eindoordelen reguliere toetsingen, hertoetsingen en vervolgonderzoeken openbaar accountants

Op basis van het met de AFM afgesloten convenant zijn in 2013 door de Raad voor Toezicht voor het eerst bij de geselecteerde accountantspraktijken met een niet OOB-vergunning van de AFM ook wettelijk controles getoetst. De resultaten van deze toetsingen zijn in onderstaande tabel meegenomen, maar worden ook in een afzonderlijke sub-paragraaf vermeld.

In 2013 zijn er 231 reguliere toetsingen verricht, 114 toetsingen (57%) leiden tot het oordeel voldoet en 81 toetsingen (41%) resulteerden in een oordeel voldoet op belangrijke onderdelen niet en krijgen een tweede kans via een verbetertraject en hertoetsing; 4 accountantspraktijken (2%) voldeden niet.

Van de 32 hertoetsingen of vervolgonderzoeken voldeden 18 accountantspraktijken (56%) en voldeden 14 (44%) niet.

Eindoordelen

	Aantal	% 2013
Reguliere toetsingen		
Voldoet	114	57%
Voldoet op belangrijke onderdelen niet	81	41%
Voldoet niet	4	2%
<i>Totaal reguliere toetsingen</i>	199	
Hertoetsingen en vervolgonderzoeken		
Voldoet	18	56%
Voldoet niet	14	44%
<i>Totaal hertoetsingen/vervolgonderzoeken</i>	32	
<i>Totaal aantal eindoordelen *)</i>	231	

Resultaten in het wettelijke controledomein

Op 1 januari 2013 is het convenant tussen de NBA en de AFM in werking getreden op grond waarvan de Raad voor Toezicht bij accountantsorganisaties met een niet OOB-vergunning van de AFM de wettelijke controles in de kwaliteitstoetsing betreft.

Van de in 2013 geselecteerde accountantspraktijken hadden er 14 een niet OOB-vergunning. Van deze 14 accountantsorganisaties hebben er 2 hun vergunning opgezegd, is er 1 vrijstelling verleend en is er nog 1 onder handen, zodat er bij 10 accountantsorganisaties daadwerkelijk een toetsing van wettelijke controledossiers heeft plaatsgevonden.

De resultaten van deze toetsingen zijn:

- Voldoet 3
- Voldoet (op belangrijke onderdelen) niet 7

Dit betekent dat bij 7 van de 10 getoetste accountantsorganisaties met een niet OOB-vergunning de dossiers van de getoetste wettelijke controleopdrachten niet aan de daaraan te stellen eisen bleken te voldoen en is een verbetertraject ingezet. De Raad spreekt hier wel zijn zorg over uit. Dit resultaat lijkt immers in lijn te zijn met de bevindingen van het in 2013 door AFM uitgevoerde themaonderzoek bij de niet OOB-kantoren.

Dit heeft er in ieder geval reeds toe geleid dat vanaf 2014 het beleid van de Raad zal zijn dat voor de toetsingen van wettelijke controles wordt aangesloten bij de eerder genoemde door de NBA ingezette verplichte activiteiten ter verbetering van die controlekwaliteit. Voorts is met de AFM afgesproken dat de Raad voor Toezicht in 2014 opvolging zal geven aan

een groot deel van de kantoren die voor het themaonderzoek van de AFM een onvoldoende hebben gekregen en waarmee de AFM een verbetertraject is overeengekomen. Daarbij heeft de Raad voorts als doel voor ogen dat in 2015 het totale bestand van door de NBA te toetsen kantoren met een niet OOB-vergunning aan een toetsing door de Raad zal zijn onderworpen.

7.2.4 Behandelde verbeterplannen openbaar accountants

In de Verordening op de kwaliteitstoetsing is een bepaling opgenomen die, bij een eindoordeel dat het stelsel van kwaliteitsbeheersing verbetering behoeft en op belangrijke onderdelen niet voldoet, een getoetste accountantspraktijk verplicht om, binnen een door de Raad te stellen termijn, een verbeterplan in te dienen.

Dit verbeterplan moet vervolgens door de Raad worden goedgekeurd. Het verbeterplan dient met name te zijn gebaseerd op de aanbevelingen en aanwijzingen die de Raad in zijn eindoordeel heeft gegeven. Aan de beoordeling van het verbeterplan zijn kosten verbonden.

De Raad heeft in de verslagperiode 40 verbeterplannen behandeld en goedgekeurd.

7.2.5 Bezwaarprocedures openbaar accountants

In 2013 zijn in totaal 17 bezwaren tegen besluiten van de Raad ingediend bij het NBA-bestuur. Deze zijn behandeld door de Commissie voor de bezwaarschriften, ter advisering aan het bestuur. In onderstaande tabel worden de bezwaren en genomen besluiten nader toegelicht.

Ingediende bezwaren en genomen besluiten

Inhoud bezwaren	Aantal	Genomen besluiten bestuur			
		Niet ontvankelijk	Gegronnd	Ongegrond	Nog in behandeling
Inhoud eindoordeel	5		1		4
Factuur toetsing	9		1	4	4
Overig	3		1		2
<i>Totaal</i>	17		3	4	10

7.2.6 Tuchtprocedures en beroepsprocedures openbaar accountants

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de in 2013 door het bestuur geïnitieerde klachten bij de Accountantskamer te Zwolle.

Tuchtprocedures Accountantskamer Zwolle 2013

In het verslagjaar zijn er 33 klachten ingediend bij de Accountantskamer in Zwolle wegens een eindoordeel "onvoldoende" na een hertoetsing en/of het niet voldoen aan de PE-verplichtingen. In 20 gevallen heeft de Accountantskamer de klacht gegrond verklaard en een maatregel opgelegd. Er zijn 5 klachten aangehouden en er lopen nog 8 procedures.

Beroepsprocedures College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb)

Tegen uitspraken van de Accountantskamer kan in beroep worden gegaan bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb). Ook tegen besluiten van het NBA-bestuur kan in een bestuursrechtelijke bezwaarprocedure beroep worden ingesteld. In onderstaande tabel wordt een overzicht over 2013 gegeven.

Beroepsgrond	Aantal ingediende beroepschriften	Uitspraken 2013	
		Beroep ongegrond	Beroep gegrond
Uitspraak Accountantskamer na gegrond verklaring klacht	9	3	1
Bestuursrechtelijke procedure (beroep na bezwaar)	1	-	-
<i>Totaal</i>	10	3	1

Van de openstaande zaken uit 2012 is in 2013 in vier zaken uitspraak gedaan. In drie gevallen is het door de accountant ingestelde beroep ongegrond verklaard. In één zaak heeft het CBb het beroep gegrond verklaard om een zwaardere maatregel op te kunnen leggen. Dit betrof een weigering tot medewerking aan een (her)toetsing.

Het CBb heeft nog geen uitspraak gedaan in de overige in 2012 en 2013 aanhangig gemaakte zaken.

7.2.7 Resultaten geaccrediteerde organisaties

Op grond van artikel 7 van de Verordening op de kwaliteitstoetsing worden ook bij door de Raad geaccrediteerde organisaties kwaliteitstoetsingen uitgevoerd. Aan deze organisaties is - na een positieve beoordeling van de wijze van kwaliteitstoetsing - een accreditatie verleend en wordt dubbele toetsing voorkomen (zie verder paragraaf 8.3). De resultaten van de toetsingen worden hieronder weergegeven.

Voor wat betreft de toetsingen bij accountantsafdelingen zij opgemerkt dat nagenoeg alle interne accountants en overheidsaccountants zijn verbonden aan accountantsafdelingen die lid zijn van het Instituut van Internal Auditors Nederland (IIA) of het Samenwerkingsverband Kwaliteitstoetsing Overheidsaccountants (KOA).

Op basis van een jaarlijkse vergelijking van bestanden wordt vastgesteld welke accountantsafdelingen niet zijn aangesloten bij een door de Raad geaccrediteerde organisatie. Deze worden dan door de Raad zelf getoetst. In 2013 waren er geen accountantsafdelingen die voor toetsing door de Raad in aanmerking kwamen.

SRA

In onderstaande tabel zijn de resultaten van de in 2013 door SRA uitgevoerde (her)toetsingen weergegeven gesplitst naar het Wta-domein (niet OOB) en niet Wta domein.

Soort toetsing	Voldoende	Onvoldoende	Totaal
Reguliere toetsing Wta	26 (68%)	12 (32%)	38
Reguliere toetsing niet Wta	7 (78%)	2 (22%)	9
Hertoetsingen Wta	15 (83%)	3 (17%)	18
Hertoetsingen niet Wta	7 (87%)	1 (13%)	8
<i>Totaal</i>	55 (75%)	18 (25%)	73

IIA

In 2013 zijn onder de accreditatieovereenkomst door het College Kwaliteitstoetsing van IIA 14 kwaliteitstoetsingen uitgevoerd. Bij alle getoetste accountantsafdelingen was het oordeel voldoet. Bij de getoetste accountantsafdelingen waren in totaal 465 IIA-leden werkzaam, waarvan 165 accountants (in totaal 22% van de accountants uit het IIA-ledenbestand).

KOA

De KOA heeft in 2013 bij 2 overheidsdiensten een kwaliteitstoetsing en 1 hertoetsing afgerond. Bij alle getoetste overheidsdiensten was het eindoordeel voldoende. Voorts zijn in 2013 nog 4 toetsingen gepland, maar deze zijn nog niet afgerond, omdat KOA een iets andere toetsingscyclus heeft.

7.2.8 Conclusies

In het verslagjaar voldoet een hoog percentage (2 % voldoet niet en 41 % op belangrijke onderdelen niet) van de getoetste accountantspraktijken (nog) niet aan de gestelde eisen. Dit is, zoals ook was te verwachten, in belangrijke mate het gevolg van het feit dat dit jaar voor het eerst in belangrijke mate op risico gerichte selectie van te toetsen accountantspraktijken is uitgevoerd. Het vermoeden van een kwaliteitsrisico bleek dus in een behoorlijk aantal gevallen juist.

De uitkomsten van de getoetste wettelijke controledossiers van dit jaar sluiten aan bij het beeld dat de resultaten van het themaonderzoek van de AFM heeft laten zien.

Zoals hiervoor al gememoreerd geeft dit de Raad aanleiding met zijn beleid niet alleen aan te sluiten bij de door de NBA ingezette verplichte activiteiten ter verbetering van die controlekwaliteit, maar ook als doel er naar te streven in 2015 het totale bestand van door de NBA te toetsen kantoren met een niet OOB-vergunning aan een toetsing door de Raad te onderwerpen en aldus bij te dragen aan het verbeteren alsmede het handhaven van de controlekwaliteit.

Voorts is met de AFM afgesproken dat de Raad in 2014 opvolging zal geven aan toetsing van een groot deel van de kantoren die voor het themaonderzoek van de AFM een onvoldoende hebben gekregen en waarmee de AFM een verbetertraject is overeengekomen. In een aantal gevallen zal de AFM zelf opvolging geven aan de bevindingen.

7.3 Kwalitatieve bevindingen/belangrijkste tekortkomingen

In het algemeen kan worden gesteld dat onbekendheid met van toepassing zijnde regelgeving en voorschriften, of het niet of onjuist toepassen daarvan, de voornaamste oorzaak is voor de geconstateerde tekortkomingen. Men is vaak onvoldoende "bij gebleven". Zo blijkt met regelmaat, ook bij hertoetsingen, dat men feitelijk niet goed weet welk soort opdrachten wordt uitgevoerd en welke regelgeving daarop van toepassing is. De oorzaak lijkt naast kennis en vaardigheden voor een niet onbelangrijk deel een kwestie van attitude te zijn.

Menige accountantspraktijk begint nog steeds te laat met het opzetten van een toereikend stelsel van kwaliteitsbeheersing. Het ligt veelal aan een verkeerde inschatting van het tijdspad en/of benodigde kennis en vaardigheden. Daarnaast kan de Raad zich niet aan de indruk onttrekken dat wellicht ook financiële/commerciële overwegingen in deze een rol kunnen spelen. Voorts valt het op dat de Accountantskamer steeds vaker tijdens een tuchtprocedure een praktijk voor de keuze stelt wederom en op kosten van die praktijk binnen een termijn van doorgaans drie maanden een nieuwe en volledige hertoetsing te ondergaan.

In vrijwel alle gevallen heeft de Raad voor Toezicht bij uitgevoerde toetsingen aanwijzingen dan wel aanbevelingen gegeven ter verbetering van het interne stelsel van kwaliteitsbeheersing.

Hieronder worden de (nog steeds) meest voorkomende aanwijzingen/aanbevelingen vermeld:

- **Aanwijzingen/aanbevelingen ter zake van het stelsel van kwaliteitsbeheersing:**
 - het maken van een vastlegging van het kwaliteitsbeleid dan wel het invoeren of verbeteren van een kwaliteits-handboek;
 - het voldoen aan bepalingen uit de Nadere Voorschriften Accountantskantoren ter zake van assuranceopdrachten en de Nadere Voorschriften Accountantskantoren ter zake van aan assurance verwante opdrachten; veel voorkomende aanbevelingen zijn: afsluiten of aanpassen van een beroepsaansprakelijkheidsverzekering en het regelen van de waarneming;
 - het voldoen aan de regels inzake de zeggenschap;
 - het voldoen aan bepalingen uit de Nadere Voorschriften Permanente Educatie;
 - het voldoen aan de bepalingen uit de Wwft;

- **Aanwijzingen/aanbevelingen op dossierniveau:**
 - dossiers vrijwillige controleopdrachten:
 - invoeren of verbeteren van risicoanalyse en/of bepaling van de materialiteit;
 - meer aandacht besteden aan de planningsfase;
 - meer specifiek maken van werkprogramma's;
 - meer vastleggen of verbeteren van vastleggingen;
 - naleven van verslaggevingsvereisten;
 - dossiers samenstellingsopdrachten:
 - gebruikmaken van of verbeteren (procedures rond) opdrachtbevestigingen;
 - gebruikmaken van bevestigingen bij de jaarrekening;
 - meer specifiek maken van werkprogramma's;
 - meer vastleggen of verbeteren van vastleggingen;
 - naleven van verslaggevingsvereisten
 - tekst van de samenstellingsverklaring aanpassen.

8 | Overige activiteiten

In dit hoofdstuk komen in afzonderlijke paragrafen achtereenvolgens de volgende overige activiteiten van de Raad aan de orde:

- monitoring 2014;
- toetsers;
- accreditaties en samenwerking;
- overleg met het NBA-bestuur;
- werkgroep Instrumentarium;
- evaluatie toetsingen 2013;
- tarieven;
- bijdrage aan speerpunt “lerend vermogen” NBA;
- incidentenonderzoeken.

8.1 Monitoring 2014

In november 2013 is aan alle accountantspraktijken gevraagd de zogenoemde monitoringvragenlijst 2014 in te vullen. Deze aldus verzamelde monitoringgegevens vormen de basis voor de selectie van de in 2014 te toetsen accountantspraktijken. Ondanks het feit dat de verplichting om jaarlijks deze vragenlijst in te vullen voor veel kantoren nog relatief nieuw is, is de invulling zeer voorspoedig verlopen. Het overgrote deel van de accountantspraktijken heeft de vragenlijst tijdig ingevuld. De kantoren die dit, na rappel, niet hebben gedaan worden in ieder geval opgenomen in de selectie van de in 2014 te toetsen accountantspraktijken.

8.2 Toetsers

Een kwalitatief hoogstaand toetsersbestand is één van de belangrijkste pijlers van de kwaliteit van de toetsingen. De Raad stelt dan ook hoge eisen aan de toetsers. Zij moeten beschikken over de voor toetsers benodigde kennis en vaardigheden en reeds een basiservaring met toetsingen hebben opgedaan, bijvoorbeeld binnen de eigen organisatie of elders. Het overgrote deel van de toetsers treedt al jarenlang op als toetser voor de voormalige Raad van Toezicht van de NOvAA dan wel het College Kwaliteitsonderzoek van het NIVRA. Daarnaast organiseert de Raad een jaarlijkse verplichte training specifiek gericht op de toetsingen van de Raad.

Begin 2013 is het toetsersbestand van het voormalige College Kwaliteitsonderzoek van het NIVRA en de voormalige Raad van Toezicht Beroepsuitoefening AA's van de NOvAA geëvalueerd en zijn alle toetsers beoordeeld.

De Raad heeft, ook gelet op de geuite wens vanuit de toetsers zelf, vervolgens het toetsersbestand geëvalueerd en voor 2014 een beperkter aantal toetsers geselecteerd.

Verplichte training

In 2013 konden de toetsers kiezen uit een verplichte training in mei of begin juni. Dit betrof een training van een dag waarin de toetsers wegwijs werden gemaakt in de nieuwe toetsingsmethodiek van de NBA. Voor het uitvoeren van de toetsingen is door de Raad een toetsingsprotocol vastgesteld waarin ook een hoofdstuk is opgenomen over de normering bij het vormen van een oordeel. Voorts werden de toetsers wegwijs gemaakt in het gebruik van de NBA kwaliteitstoetsingsapplicatie. Ten slotte werd een groot deel van de dag gebuikt voor de behandeling van toetsingsdilemma's en best practices. Ook in 2014 zal deze training in mei plaatsvinden.

8.3 Accreditaties en samenwerking

De Raad heeft de reeds bestaande accreditaties van het voormalige CKO en de voormalige Raad kunnen overnemen omdat bij alle geaccrediteerde organisaties recent een accreditatieonderzoek was afgerond.

Onderstaand wordt kort aangegeven welke organisaties door de Raad zijn geaccrediteerd voor het uitvoeren van kwaliteitstoetsingen. De resultaten van de onder accreditatie uitgevoerde toetsingen en kwaliteitsonderzoeken worden in hoofdstuk 7 verantwoord.

SRA

De vereniging Samenwerkende Registeraccountants en Accountants-Administratieconsulenten (SRA) is door de Raad geaccrediteerd. Dit betekent dat accountantspraktijken die bij de SRA zijn aangesloten zijn vrijgesteld van toetsing door de Raad en door de Reviewcommissie van SRA worden getoetst.

IIA

Interne en overheidsaccountants die lid zijn van de NBA zijn eveneens aan een kwaliteitstoetsing door de Raad voor Toezicht onderworpen. In dat verband is aan het Institute van Internal Auditors Nederland (IIA) een accreditatie verleend voor het uitvoeren van kwaliteitsonderzoeken bij interne afdelingen van IIA-leden waaraan accountants zijn verbonden. Monitoring van de populatie interne accountantsafdelingen heeft uitgewezen dat in 2013 vrijwel alle accountantsafdelingen die voor een kwaliteitstoetsing in aanmerking kwamen, werden afgedekt door de accreditatie. De Raad heeft in de loop van 2013 in een geval besloten zelf een kwaliteitstoetsing bij een interne accountantsafdeling uit te voeren.

KOA

Ook aan het Samenwerkingsverband Kwaliteitstoetsing Overheidsaccountants (KOA) is een accreditatie verleend voor het uitvoeren van kwaliteitstoetsingen bij interne accountantsafdelingen van KOA-leden waaraan accountants zijn verbonden. Er is een nadere inventarisatie gaande van de accountantsafdelingen die voor een kwaliteitstoetsing door de Raad in aanmerking komen.

8.4 Werkgroep Instrumentarium

De vragenlijsten die worden gebruikt voor het uitvoeren van de kwaliteitstoetsingen worden jaarlijks herzien en vastgesteld door de Raad. In het kader van de verdere harmonisatie van de te gebruiken vragenlijsten in 2013 was een Werkgroep Instrumentarium actief waarin met vertegenwoordigers van de Raad en de SRA is gewerkt aan verdere harmonisatie en aanpassing van de vragenlijsten voor 2013.

8.5 Overleg met bestuur NBA

De Raad heeft in een jaarlijks overleg met het voltallige NBA-bestuur gesproken over het verslag van de werkzaamheden van de Raad over 2012, de toetsingsmethodiek, de uitkomsten van de toetsingen 2012, de uitkomsten van de toetsingsenquête 2012 en de daaruit voortgekomen aandachtspunten.

Naast dit jaarlijks overleg met het bestuur, hadden de voorzitter en plaatsvervangend voorzitter van de Raad, zo vaak als nodig “klein overleg” met voorzitter en plaatsvervangend voorzitter van de NBA en/of de directie van het NBA.

8.6 Evaluaties toetsingen 2013

De Raad heeft aan alle accountantspraktijken die in de afgelopen periode zijn getoetst een evaluatieformulier gestuurd. Doel daarvan is het verkrijgen van inzicht in hoe de getoetste organisaties de toetsing en de toetsers hebben ervaren. In 2013 zijn in totaal 200 evaluatieformulieren verzonden, waarvan er 130 ingevuld retour zijn ontvangen. Met een respons van 65% geeft dit een betrouwbaar beeld van hoe de toetsingen worden gewaardeerd.

De toetsingen worden gemiddeld overall gewaardeerd met een 7. Vooral de lengte van de doorlooptijden bleek een voornaam punt van kritiek te zijn. Er is dus zeker ruimte voor verbetering. De Raad zal daarbij nog eens kritisch naar de procedures en processen kijken om te bezien welke verbeteringen kunnen worden gerealiseerd.

8.7 Tarieven

Per 1 januari 2013 is de Verordening op de kosten kwaliteitsbeoordelingen van kracht geworden. In deze verordening worden vaste tarieven gegeven voor het uitvoeren van toetsingen. Daartoe zijn 9 categorieën van accountantspraktijken onderscheiden elk met een eigen tarief, gebaseerd op voor die categorie te besteden ‘toetsuren’.

Daarnaast is in deze verordening een jaarlijks te betalen vast tarief vastgesteld ter dekking van een deel van de indirecte kosten. Een ander deel van de directe kosten is doorbelast in de vastgestelde tarieven. Daarbij zijn de kleinste kantoren ontzien.

In de loop van 2013 bleek bijstelling noodzakelijk en is door instemming van de ledenvergadering in december 2013 een door het Bestuur ingediende wijziging aangenomen.

8.8 Bijdrage aan speerpunt Lerend vermogen

De Raad heeft in 2013 bij verschillende gelegenheden direct of indirect een bijdrage geleverd aan het NBA-kernproject Lerend vermogen. Dit is gebeurd door middel van een inbreng in de discussies binnen het bestuur van de Ledengroep Openbaar Accountants dat verantwoordelijk is voor dit project. Tevens is binnen de bureau-organisatie van de NBA relevante informatie uitgewisseld. Veel ervaringen uit toetsingen, bijvoorbeeld de meest voorkomende tekortkomingen, kunnen immers ook in dit verband worden opgepakt. De Raad zal zijn relevante bevindingen blijven delen.

8.9 Incidentenonderzoeken

Op verzoek van het NBA-bestuur is de Raad in 2013 gestart met twee incidentenonderzoeken.

Het eerste onderzoek tegen een accountant heeft geleid tot het advies aan het bestuur een klacht in te dienen bij de Accountantskamer, welk advies door het Bestuur is overgenomen.

Het tweede onderzoek tegen meerdere accountants is nog in volle gang.

Het valt de Raad op dat in beide onderzoeken de incidenten niet als recent te duiden zijn, hetgeen het door of onder verantwoordelijkheid van de Raad te verrichten onderzoek bemoeilijkt en waarbij de geldende termijn voor het indienen van een eventuele klacht bij de Accountantskamer onder druk komt te staan.

9 | Samenvatting en conclusies

Op 1 januari 2013 is de Wet op het accountantsberoep in werking getreden en zijn NIVRA en NOvAA formeel opgegaan in de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA). Per die datum wordt binnen de NBA het toezicht op de kwaliteit van de beroepsuitoefening uitgeoefend door de Raad voor Toezicht. Het jaar 2013 was dus het eerste jaar van het nieuwe toezicht van de NBA. Een belangrijk onderdeel van het nieuwe toezicht is de mogelijkheid om risicogericht accountantspraktijken te selecteren van een toetsing. Daarmee is in 2013 gestart.

De komende jaren is het streven er op gericht om uit het totale bestand accountantspraktijken met name ook die praktijken te selecteren waar een risico met betrekking tot de kwaliteit van de beroepsuitoefening wordt vermoed. De gepresenteerde resultaten geven dan ook niet meer dan een beeld van de in 2013 geselecteerde en getoetste populatie.

De uitkomst van de in 2013 geselecteerde en getoetste praktijken kan dan ook niet één op één als maatstaf gelden voor de kwaliteit van het totale bestand aan accountantspraktijken en is niet zonder meer vergelijkbaar met de uitkomsten van voorafgaande jaren.

In 2013 zijn er 231 toetsingen verricht, 114 toetsingen (57%) leiden tot het oordeel voldoet en 81 toetsingen (41%) resulteerden in een oordeel voldoet op belangrijke onderdelen niet en krijgen een tweede kans via een verbetertraject en hertoetsing; 4 accountantspraktijken (2%) voldeden niet. Van de 32 hertoetsingen of vervolgonderzoeken voldeden 18 accountantspraktijken (56%) en voldeden 14 (44%) niet.

Onbekendheid met van toepassing zijnde regelgeving en voorschriften, of het niet of onjuist toepassen daarvan, is veelal oorzaak voor de geconstateerde tekortkomingen. Men is vaak onvoldoende "bij gebleven". Zo blijkt met regelmaat, ook bij hertoetsingen, dat men feitelijk niet goed weet welk soort opdrachten wordt uitgevoerd en welke regelgeving daarop van toepassing is. De oorzaak lijkt naast kennis en vaardigheden voor een niet onbelangrijk deel een kwestie van attitude te zijn.

Menige accountantspraktijk begint nog steeds te laat met het opzetten van een toereikend stelsel van kwaliteitsbeheersing. Het ligt veelal aan een verkeerde inschatting van het tijdspad en/of benodigde kennis en vaardigheden. Daarnaast kan de Raad zich niet aan de indruk onttrekken dat wellicht ook financiële/commerciële overwegingen in deze een rol kan spelen.

Voorts valt het op dat de Accountantskamer steeds vaker tijdens een tuchtprocedure een praktijk voor de keuze stelt wederom en op kosten van die praktijk binnen een termijn van doorgaans drie maanden een nieuwe en volledige hertoetsing te ondergaan.

De uitkomsten van de door de Raad getoetste wettelijke controledossiers van dit jaar lijken aan te sluiten bij het beeld dat

de resultaten van het themaonderzoek van de AFM heeft laten zien. Bij 7 van de 10 getoetste accountantsorganisaties met een niet OOB-vergunning bleken de dossiers van de getoetste wettelijke controleopdrachten niet aan de daaraan te stellen eisen voldoen en is een verbetertraject ingezet

Zoals hiervoor al gememoreerd geeft dit de Raad aanleiding met zijn beleid niet alleen aan te sluiten bij de door de NBA ingezette verplichte activiteiten ter verbetering van die controlekwaliteit, maar ook als doel er naar te streven in 2015 het totale bestand van door de NBA te toetsen kantoren met een niet OOB-vergunning aan een toetsing door de Raad te onderwerpen. Voorts is met de AFM afgesproken dat de NBA in 2014 opvolging zal geven aan een groot deel van de kantoren die voor het themaonderzoek van de AFM een onvoldoende hebben gekregen en waarmee de AFM een verbetertraject is overeengekomen. Aldus meent de Raad bij te dragen aan het verbeteren en handhaven van de controlekwaliteit.

Met het uitvoeren van de toetsingen en het zo nodig ter beoordeling voorleggen aan de tuchtrechter wordt de kwaliteit van de beroepsuitoefening van de accountant bewaakt en gehandhaafd. Daarmee wordt tevens een bijdrage geleverd aan de bevordering van het maatschappelijk vertrouwen in de accountants.

Daar waar is geconstateerd dat het door een accountantspraktijk gehanteerde stelsel van kwaliteitsbeheersing in opzet en/of werking verbetering behoeft en op belangrijke onderdelen niet voldoet, volgt altijd een verplicht verbetertraject dat wordt opgevolgd met een hertoetsing. Van de kantoren die een hertoetsing moeten ondergaan, behaalde in 2013 56% een voldoende. In die gevallen dat een hertoetsing tot een onvoldoende resultaat leidt, volgt in beginsel een advies aan het bestuur van de NBA om klacht in te dienen bij de Accountantskamer.

In 4 gevallen heeft de Raad in 2013 dusdanige ernstige tekortkomingen geconstateerd tijdens een eerste (reguliere) toetsing dat tot het oordeel "voldoet niet" moest worden gekomen en direct een advies aan bestuur van de NBA is uitgebracht om een klacht tegen de verantwoordelijke accountant(s) in te dienen bij de Accountantskamer.

De Raad vindt hierin mede een bevestiging dat het uitvoeren van kwaliteitstoetsingen een goed middel is om een beeld te krijgen van de kwaliteit van de beroepsuitoefening van accountants en die met de nodige maatregelen te handhaven.

De Raad heeft, ook gelet op de geuite wens vanuit de toetsers meer toetsingen per jaar uit te voeren, het toetsersbestand geëvalueerd en voor 2014 een beperkter aantal toetsers geselecteerd.

In 2013 konden de toetsers kiezen uit een verplichte training in mei of begin juni. Dit betrof een training van een dag waarin de toetsers wegwijs werden gemaakt in de nieuwe toetsingsmethodiek van de NBA. Voor het uitvoeren van de toetsingen is door de Raad een toetsingsprotocol vastgesteld waarin ook een hoofdstuk is opgenomen over de normering bij het vormen van een oordeel. Voorts werden de toetsers wegwijs gemaakt in het gebruik van de NBA kwaliteitstoetsingsapplicatie. Ten slotte werd een groot deel van de dag gebuikt voor de behandeling van toetsingsdilemma's en best practices. Ook in 2014 zal deze training plaatsvinden.

Om invulling te geven aan het beleid van de NBA met betrekking tot toezicht en kwaliteit is periodiek overleg en samenwerking met alle betrokkenen bij (toetsing van) de kwaliteitsbeheersing en kwaliteitsbewaking van accountants van groot belang.

Samenwerking en periodiek overleg met geaccrediteerde organisaties is in het kader van het voorkomen van dubbele toetsing door leden die lid zijn van koepelorganisaties wenselijk. De Raad heeft daarom de bestaande accreditaties voortgezet en zal in 2014 in overleg treden met alle geaccrediteerde organisaties over de voortzetting van die accreditaties.

Amsterdam, april 2014

Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA

Raad voor Toezicht
Postbus 7983
1008 AD AMSTERDAM

T 020 301 03 60
E rvt@nba.nl
I www.nba.nl